

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

Катедра за пословну економију,
менаџмент и маркетинг

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ

UNIVERSITY OF BANJA LUKA

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

FACULTY OF ECONOMICS

Школска година	Предмет	Шифра предмета	Студијски програм	Циклус студија	Година студија	Семестар	Број студената	Број група за вјежбе
2020/2021.	Економика и управљање малим и средњим предузећима	014ПЕУМ Google Classroom код: ui2y364	Менаџмент и предузетништво	Први	Четврта	VIII	13	1

ПЛАН И РАСПОРЕД ПРЕДАВАЊА

Седмица	Предавање	Тематска јединица	Дан	Датум	Вријеме	Мјесто одржавања	Ч	Наставник
I	P1	УВОДНО ПРЕДАВАЊЕ Циљ курса, презентација начина рада и начина евалуације рада студената. ДЕФИНИСАЊЕ МАЛОГ БИЗНИСА Како дефинишемо мали бизнис (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 1) Улога малих предузећа и предузетништва у развоју цивилизације из историјске перспективе (иновације, предузетништво и индустријске револуције (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 3-5, 65-67, скрипта са предавања).	Сриједа	10.03.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
	P2	Предузетништво као основ друштвеног напретка. (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 60)	Четвртак	11.03.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић

		Особине предузетника. Предузетници и предузетни менаџери (Петковић и Милановић, 2017, стр. 18-24)						
II	P3	КАРАКТЕРИСТИКЕ МСП Врсте предузетништва (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 61, 63-65) Екстерно предузетништво и предузетничка оријентација (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 61) Однос предузетништва и менаџмента малих предузећа (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 67-68) Мала и средња предузећа – различитост приступа дефинисању. Дефинисање МСП у ЕУ, САД-у и Јапану (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 5-12). Мала и средња предузећа у развијеним земљама и привредна структура (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 12-14). Мала и средња предузећа у Републици Српској и Федерацији БиХ (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 20-29).	Сриједа	17.03.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
	P4	Основна обиљежја малих и средњих предузећа (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 29-31). Мала и средња предузећа версус велика предузећа (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 42 - 46) Животни циклус малих и средњих предузећа (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 46 -49).	Четвртак	18.03.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
III	P5	Правне форме организације бизниса (од самосталног предузетника до акционарског друштва) (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 32 - 42). ОБЛИЦИ ПОКРЕТАЊА ПРЕДУЗЕТНИЧКИХ ПОДУХВАТА Покретање нових послова-могућности	Сриједа	24.03.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић

		и ограничења? (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 69) Почетак од нуле – start up бизнис. (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 73-75) Куповина постојећег предузећа. (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 75-78).						
	П6	Појам франшизинга. (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 78) Мотиви коришћења франшизинга. Типови франшизинга. (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 79-82) Избор даваоца франшизинга. (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 82-83).	Четвртак	25.03.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
IV	П7	Појам и карактеристике породичног предузећа, улоге и односи, сукцесија и пренос власништва у породичном предузећу. (Deakens & Freel, 2011, стр. 226 – 238)	Сриједа	31.03.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
	П8	ПЛАНИРАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ПОДУХВАТА Појам и циљ планирања. Начела планирања и врсте планова. Подјела планова према елементима и пословним функцијама (Петковић и Милановић, 2017, 184 – 190) Бизнис план и његова структура. Преглед рада и опис посла (Петковић и Милановић, 2017, стр. 190; скрипта са предавања). Анализе окружења предузетничког	Четвртак	01.04.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић

		подухвата. Анализа тржишне тражње. Секторска анализа. SWOT и PEST анализа. Анализа конкуренције (Петковић и Милановић, 2017, стр. 190 - 199; скрипта са предавања).						
V	P9	Специфичности истраживања тржишта у МСП. Истраживање тржишта и позиционирање производа и услуга (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 166-170; скрипта са предавања). Основне алатке истраживања тржишта (квантитативне и квалитативне методе) (скрипта са предавања). Могућности и ограничења онлајн истраживања – примјер из праксе (скрипта са предавања).	Сриједа	07.04.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
	P10	СПЕЦИФИЧНОСТИ МАРКЕТИНГА У МСП Схватање концепта маркетинга МСП (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 160-164) Од продајне до маркетиншке оријентације (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 164-166) Улога маркетинг информационог система у примјени концепта маркетинга (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 170-173). Маркетиншки микс у МСП (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 173-176). Маркетинг план као дио бизнис плана (скрипта са предавања).	Четвртак	08.04.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
VI	P11	Директни маркетинг vs масовни маркетинг (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 176-178). Стратегија унапређења продаје примјеном интегрисаног						

		маркетинг комуницирања (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 178-179). Могућности примјене дигиталног маркетинга у малим бизнисима (скрипта са предавања). Примјена информационих технологија у повећању ефективности пословања МСП (друштвене мреже, интернет и мобилни уређаји) (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 179-182).	Сриједа	14.04.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
	П12	УТИЦАЈ ИЗБОРА ЛОКАЦИЈЕ НА УСПЈЕХ МАЛОГ БИЗНИСА (Петковић и Милановић, 2017, стр. 82 - 96) Фактори локације бизниса Избор локације бизниса Локација објеката трговине Локација малих фабрика Локација бизниса заснованих на информационо-комуникационим технологијама. Значај избора локације. НАБАВНО ПОСЛОВАЊЕ У МСП (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 153-158). Појам и значај набавног пословања Планирање набавки и основна начела политике набавки. Познавање тржишних прилика и политика избора добављача. Селекција добављача и избор најповољнијег добављача. Политика залиха.	Четвртак	15.04.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
VII	П13	Први колоквиј	Четвртак	22.04.2021.	11:00 – 13:00	Сала Нова банка	2	Проф. др Саша Петковић
VIII	П14	ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОИЗВОДЊЕ У МСП (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 182-189). Организација припреме производње.	Сриједа	28.04.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић

		<p>Пројектовање и конструкција производа. Организација производње Просторни услови. Заштита на раду.</p>						
	П15	<p>ПРЕДУЗЕТНИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ И ТРАНСФЕР ЗНАЊА</p> <p>Утицај формалног и неформалног образовања менаџера и предузетника на раст и развој МСП. (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 110-114, 116-119)</p> <p>Искуства Европске уније у промоцији трансфера знања у МСП. Европа 2020 (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 119-122 и слајдови са предавања)</p> <p>Концепт примјене научних достигнућа и комерцијализација иновација. Од инвенције до иновације. Врсте иновација. (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 114-116 и слајдови са предавања).</p>	Четвртак	29.04.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
IX	П16	<p>УПРАВЉАЊЕ ТРОШКОВИМА У МСП</p> <p>Трошкови као облик улагања. Основне подјеле трошкова (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 192-193).</p>	Сриједа	05.05.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
	П17	<p>Зоне коришћења капацитета и динамика трошкова у МСП (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 210-214). Утицај квантитативне структуре трошкова на оптимално коришћење капацитета и зону добитка (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 216-224).</p>	Четвртак	06.05.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
X	П18	<p>Анализа тачке економичности у кратком року – значај за пословно одлучивање у кратком року у МСП (скрипта са предавања). Гранични трошкови, тачка</p>	Сриједа	12.05.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић

		економичности и оптимални капацитет (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 232-235).						
	П19	УЛОГА И СПЕЦИФИЧНИ МОДЕЛИ ФИНАНСИРАЊА РАСТА И РАЗВОЈА МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА Специфични модели и форме финансијске подршке предузетничким подухватима у новоформираним предузећима (Петковић и Милановић, 2017, стр. 105 - 110). Карактеристике фондова ризичног капитала (Hisrich et al., 2016, стр. 299). Значај фондова ризичног капитала (Hisrich et al., 2016, стр. 300). Приступ ризичном капиталу на западном Балкану (Hisrich et al., 2016, стр. 301). Улога берзе у финансирању МСП. (Петковић и Милановић, 2017, стр. 128 - 132). Crowdfunding (Петковић и Милановић, 2017, стр. 134 - 137).	Четвртак	13.05.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
XI	П20	Европска искуства у формирању и развоју кластера (Петковић и Милановић, 2017, стр. 168 - 170). Кластеризација у привредама малих земаља и транзиционим земљама (Петковић и Милановић, 2017, стр. 170 - 171). Организација кластера у Босни и Херцеговини (Петковић и Милановић, 2017, стр. 171 - 173).	Сриједа	19.05.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
	П20	НОВЕ ИНСТИТУЦИЈЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКЕ ИНФРАСТРУКТУРЕ – „ВЈЕТАР У ЛЕЂА” СТАРТ-АП ПРЕДУЗЕЋИМА Пословни акцелератори и	Четвртак	20.05.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић

		coworking space (Петковић и Милановић, 2017, стр. 157 - 160). Технолошки паркови (Петковић и Милановић, 2017, стр. 173 - 178). Кластеризација – нова парадигма или још један теоријски модел (Petković et al., 2015).						
XII	П21	РАЧУНОВОДСТВО И РЕВИЗИЈА У МСП (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 246-252). Корисници и одабир употребе рачуноводствених информација Рачуноводствени информациони систем. Ревизија финансијских извјештаја Рачуноводствени стандарди за мале и средње ентитете.	Сриједа	26.05.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
	П22	ПОРЕЗИ И МСП (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 252-259). Порези као инструмент економске политике. Врсте пореских обавеза.	Четвртак	27.05.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
XIII	П23	УПРАВЉАЊЕ МЉР У МСП (Петковић и Берберовић, 2013, стр. 262-269). Запошљавање у МСП Обука запослених у МСП Развој запослених. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА У МСП Квантитативна анализа ризика (РМІВОК 2014) (скрипта са предавања). Квалитативна анализа ризика (РМІВОК 2014) (скрипта са предавања). Облици осигурања ризика (Петковић и Берберовић, 2013,	Сриједа	02.06.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић

		стр. 259-262).						
	П24	Business Idea Pitching / Canvas model презентације	Четвртак	03.06.2021.	11:00 – 13:00	Сала 5	2	Проф. др Саша Петковић
XIV		Други колоквиј	Четвртак	10.06.2021.	11:00 – 13:00	Сала Нова банка	2	Проф. др Саша Петковић

П1, П2, ..., П15 – Предавање прво, Предавање друго, ..., Предавање петнаесто, Ч - Часова

ПЛАН ВЈЕЖБИ

Седмица	Вјежба	Тип вјежбе	Тематска јединица
I	B1	ТВ/пв	-
II	B2 Понедељак, 15.03.2021.	ТВ/пв	<p>Вјежбе 1</p> <ul style="list-style-type: none"> • Представљање програма вјежби (10 минута) • Презентација техника и метода доласка до пословних идеја (35 минута) • Top 20 Small Business Ideas in USA for Starting Your Own Business https://www.youtube.com/watch?v=rNCguzYsyos (5 минута) • Brainstorming – начин доласка до пословне идеје. Практични примјер фацититирања сесије brainstorming: “друштвено одговорна android апликација” (20 минута) • Проблемска анализа – Ishikawa дијаграм и програмско стабло у анализи узрок-посљедица рјешавања специфичног проблема (20 минута) • Рад у групама: примјена проблемског стабла на конкретном примјеру из Самоевалуационог извјештаја студијског програма Економија и пословно управљање 2017. Специфичан проблем који треба анализирати: “Одлазак младих у иностранство и будућност високог образовања” (технику анализе прочитати у Петковић и Милановић, 2107, стр. 67-69) (45 минута)
III	B3 Понедељак, 22.03.2021.	ТВ/пв	<p>Вјежбе 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Студије случаја из праксе: „Правни аспекти регистрација и пословања занатско- предузетничких радњи и предузећа у свјетлу нових законских рјешења у Републици Српској“, предавач доц. др Ненад Барош, сувласник адвокатске фирме „Барош“ http://www.bblegal.ba/ (60 минута) • Тимски рад – особине личности (40 минута) - презентација • Преглед властитих особина (Упитник Meredith Belbin) - самоевалуација и дискусија (35 минута).
IV	B4		Вјежбе 3

	Понедјељак, 29.03.2021.	ТВ/пв	<ul style="list-style-type: none"> • Представљање Водича за пословно планирање малих бизниса (30 минута) • Како се пише приступни рад (методологија НИР-а)? (15 минута) • Desk research: Анализа конкуренције Економског факултета (30 минута) • Групна дискусија добијених резултата истраживања (20 минута).
V	B5 Понедјељак, 05.04.2021.	ТВ/пв	Вјежбе 4 <ul style="list-style-type: none"> • PEST(EL) анализа Економског факултета – рад у групама од 3 до 4 студената (45 минута) • SWOT анализа Економског факултета – рад у групама од 3 до 4 студената (45 минута) • Вјештине презентовања (10 минута) • Презентација налаза истраживања, групна дискусија (35 минута).
VI	B6 Понедјељак, 12.04.2021.	ТВ/пв	Вјежбе 5 <ul style="list-style-type: none"> • Студије случаја из праксе: „Утицај примјене дигиталног маркетинга на развој конкурентске позиције малих бизниса https://www.mania.marketing/, креативни директор, Дајан Јаворац (60 минута) • Да ли можемо да подстичемо креативност? Brainstorming 75, метода проф. др Marcene Sonneborn, University of Syracuse, Whitman School of Management - тимски рад у групама (45 минута) • Како стимулирати креативност студенткиња и студената: Brainstorming 75, презентација групног рада, дискусија и анализа пословних идеја (30 минута).
VII		ТВ/пв	Колоквиј I - четвртак, 22.04.2021. (Сала Нова банка, 11:00-13:00)
VIII	B7 Понедјељак, 26.04.2021.	ТВ/пв	Вјежбе 6 <ul style="list-style-type: none"> • Прво и друго поглавље бизнис плана – Преглед рада/Сажетак и Опис производа и/или услуге (10 минута) • Вјежба: Описати производ (пословну идеју изабрану након примјене методе Brainstorming 75 – рад у групама) (35 минута) • Презентација описа производа - представљање резултата рада по групама и дискусија (45 минута) • Треће поглавље бизнис плана –истраживање тржишта– креирање упитника – презентација и рад у групама (45 минута).
IX	B8 Понедјељак, 03.05.2021.		Нерадни дан
X	B9 Понедјељак, 10.05.2021..	ТВ/пв	Вјежбе 7 <ul style="list-style-type: none"> • Избор локације бизниса. Анализа локације бизниса – студија случаја (30 минута) • Употреба тачке економичности у краткорочном пословном одлучивању (симулација пословног одлучивања) (30 минута) • Методи обрачуна цијене коштања и примјер израде Cash Flow пројекције (примјери, рад у групама) (30 минута). • Студије случаја из праксе: „Како банка третира и финансијски подржава мала и средња предузећа – Комерцијална банка А.Д. Бања Лука“, http://www.kombank-bl.com/ генерални директор, доц. др

			Бошко Мекињић, http://www.kombank-bl.com/ (45 минута)
XI	B10 Понедјељак, 17.05.2021.	ТВ/пв	Вјежбе 8 <ul style="list-style-type: none"> Четврто поглавље бизнис плана – Маркетинг (30 минута) Израда маркетинг плана. Примјер: „Привлачење бруцоша“ Практична вјежба (60 минута). Презентација маркетинг плана (45 минута).
XII	B11 Понедјељак, 24.05.2021.	ТВ/пв	Вјежбе 9 <ul style="list-style-type: none"> Студијска посјета Coworking space Qlab Бања Лука http://qlab.space/coworking/ Тематско предавање: „Улога coworking space-а у подстицању формирања ИТ старт-апа“, Срђан Сукара, маркетинг менаџер.
XIII	B12 Понедјељак, 31.05.2021.	ТВ/пв	Вјежбе 10 <ul style="list-style-type: none"> Студије случаја из праксе: „Међународни рачуноводствени стандарди за мале и средње ентитете“, проф. др Јелена Пољашевић, ванредни професор на предмету Теорија и политика биланса, Економски факултет и експерт Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске (45 минута) Анализа израђених бизнис планова – презентације по групама и групна дискусија (90 минута).
XVI			Колоквиј II - четвртак, 10.06.2021. (Сала Нова банка, 11:00-13:00)

B1, B2, ..., B15 – Вјежба прва, Вјежба друга, ..., Вјежба петнаеста, ТВ – Теоријска вјежба, Пв – Практична вјежба

РАСПОРЕД ВЈЕЖБИ

Група	Дан	Вријеме	Мјесто одржавања	Ч	Сарадник
Све групе	Понедјељак	13:00-16:00	Сала 5	3	др Јадранка Петровић, виши асистент

Г1, Г2, Г3, Г4 – Група прва, Група друга, Група трећа, Група четврта, Ч – Часова

ШЕФ КАТЕДРЕ:

Доц. др Бранка Золак Пољашевић